

Inhoudsopgave

Inleiding 15

1 De functie van onderzoek 23

- 1.1 Onderzoek moet je leren 26
- 1.2 Uitgangspunten van onderzoek 29
- 1.3 Stromingen in onderzoek 35
- 1.4 Kwaliteitscriteria van onderzoek 38
- 1.5 De onderzoekscyclus 42
- 1.6 Fasen in onderzoek 44
- 1.7 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 47
- 1.8 Opdrachten 48

Deel I Ontwerpen 53

2 Aanleiding tot het onderzoek 55

- 2.1 Keuze van je onderwerp 56
- 2.2 Opdrachtgevers, balans tussen wens en mogelijkheid 60
- 2.3 Informatie verzamelen 64
  - 2.3.1 Zes regels voor het zoeken naar informatie: Big6™ 66
  - 2.3.2 Zoeken op internet 69
  - 2.3.3 Het logboek 73
  - 2.3.4 Groepswerk: het uitwisselen van documenten 76
- 2.4 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 77
- 2.5 Opdrachten 77

3 Afbakening van het onderzoek 81

- 3.1 Verder met de voorbereidingen: de ontwerpfase 82
- 3.2 Vragen stellen: de probleemomschrijving 84
  - 3.2.1 Probleemstelling 85
  - 3.2.2 De 6W-formule 87

- 3.2.3 Deelvragen: nuttig of nodig? 88
- 3.2.4 Doelstelling 92
- 3.3 Begripsafbakening 93
- 3.4 Modellen en verwachtingen 96
- 3.5 Van probleemstelling naar ontwerp 99
- 3.6 Onderzoeksvoorstel 104
  - 3.6.1 Hoe bouw je een onderzoeksvoorstel op? 105
  - 3.6.2 Tijdpad 105
  - 3.6.3 Voorbereiding op de rapportage 110
- 3.7 Onderzoeksvoorstellen beoordelen 112
- 3.8 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 113
- 3.9 Opdrachten 114

Deel II Verzamelen 119

4 Kwantitatieve methoden van dataverzameling 121

- 4.1 Surveyonderzoek 122
  - 4.1.1 Deelnemen aan een survey 123
  - 4.1.2 Vormen van surveyonderzoek 125
- 4.2 Secundaire analyse 128
- 4.3 Experimenteel onderzoek 131
  - 4.3.1 Aspecten van experimenteel onderzoek 132
  - 4.3.2 Zuivere experimenten 136
  - 4.3.3 Veldexperimenten 138
- 4.4 Monitor 139
- 4.5 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 142
- 4.6 Opdrachten 143

5 Kwalitatieve methoden van dataverzameling 147

- 5.1 Observatieonderzoek 148
  - 5.1.1 Varianten van observatieonderzoek 149
  - 5.1.2 Observatie als wetenschappelijke activiteit 151
  - 5.1.3 Het systematisch observeren van gedrag 153
- 5.2 Interview 154
- 5.3 Kwalitatief bureauonderzoek 157
  - 5.3.1 Literatuur- en archiefonderzoek 158
  - 5.3.2 Inhoudsanalyse 161
  - 5.3.3 Speciale vormen van inhoudsanalyse 164
- 5.4 Gevalsstudie 165

- 5.4.1 Kenmerken van de gevalsstudie 165
- 5.4.2 Actie- of handelingsonderzoek 167
- 5.4.3 Andere vormen van gevalsstudies 169
- 5.5 De juiste methode? 170
- 5.6 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 173
- 5.7 Opdrachten 174

- 6 Uitwerking van de methode: operationalisatie en steekproef 177**
- 6.1 Vragenlijsten maken: van theorie naar praktijk 178
- 6.2 Enquêtevragen ontwikkelen 180
  - 6.2.1 Vragen stellen 180
  - 6.2.2 Antwoorden geven 182
  - 6.2.3 Likertschaal 184
  - 6.2.4 Goede vragen – goede antwoorden 187
  - 6.2.5 Voorbereiding van kwantitatieve verwerking: variabelen 190
- 6.3 Interviewonderwerpen 192
- 6.4 Populatie en steekproef 195
  - 6.4.1 Wat is een populatie? 195
  - 6.4.2 Voorwaarden bij steekproeftrekking en de reikwijdte van de resultaten 196
  - 6.4.3 Aselecte steekproeven 199
  - 6.4.4 Selecte steekproeven 201
- 6.5 De kwaliteit van onderzoek 204
  - 6.5.1 Betrouwbaarheid 205
    - Voorname­lijk bij kwantitatief onderzoek 206
    - Bij zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek 206
    - Voorname­lijk bij kwalitatief onderzoek 207
  - 6.5.2 Validiteit 208
  - 6.5.3 Bruikbaarheid 213
- 6.6 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 217
- 6.7 Opdrachten 219

- 7 Gegevens verzamelen 225**
- 7.1 De setting van je onderzoek 225
- 7.2 ‘Het veld’ in of niet? 226
- 7.3 Online onderzoek 229
  - 7.3.1 Online enquêtes afnemen 230
  - 7.3.2 Mobiel onderzoek 233
- 7.4 Respondenten en enquêtes 234
  - 7.4.2 Incentives 236

- 7.4.3 Oorzaken van non-respons 238
- 7.4.4 Tips & trucs 240
- 7.5 Interviews: werken aan de relatie 241
  - 7.5.1 Inrichting van het open interview 242
  - 7.5.2 Interviewdeelnemers benaderen 243
  - 7.5.3 Gespreksintroductie 244
  - 7.5.4 Gesprekken opnemen 246
  - 7.5.5 Gesprekstechnieken 247
  - 7.5.6 Afronden 250
  - 7.5.7 Tips & trucs 251
- 7.6 Fouten in de weergave van onderzoeksresultaten 253
- 7.7 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 254
- 7.8 Opdrachten 255

Deel III Analyseren 259

- 8 **Kwantitatieve gegevens verwerken 261**
  - 8.1 Begrippen in kwantitatieve analyse 262
    - 8.1.1 Terminologie 263
    - 8.1.2 Meetniveaus van variabelen 264
  - 8.2 De analyse voorbereiden: hypothesen formuleren 268
  - 8.3 Univariate analyses 270
    - 8.3.1 Frequentieverdelingen 270
    - 8.3.2 Grafieken van één variabele 273
    - 8.3.3 Centrummaten 280
    - 8.3.4 Spreidingsmaten 284
  - 8.4 Bivariate analyses 289
    - 8.4.1 Kruistabellen 291
    - 8.4.2 Grafieken van twee variabelen 295
  - 8.5 Kwaliteit van de analyses 300
    - 8.5.1 Betrouwbaarheid van schalen 300
    - 8.5.2 Validiteit 302
  - 8.6 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 305
  - 8.7 Opdrachten 306
- 9 **Kwalitatieve analyse 313**
  - 9.1 Uitgangspunten bij de kwalitatieve analyse van teksten 314
    - 9.1.1 Gefundeerde Theoriebenadering 314
    - 9.1.2 Stappen in kwalitatieve analyse 317

- 9.2 Casus inhoudsanalyse 319
- 9.3 Hulpmiddelen bij de kwalitatieve analyse 324
  - 9.3.1 Tools voor modellen en diagrammen 324
  - 9.3.2 Software als hulpmiddel bij kwalitatieve analyse 326
- 9.4 Kwaliteit van resultaten 331
  - 9.4.1 Betrouwbaarheid 331
  - 9.4.2 Validiteit 333
  - 9.4.3 Maatregelen om de kwaliteit van onderzoek te verhogen 335
- 9.5 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 337
- 9.6 Opdrachten 338

Deel IV Waarderen en evalueren 343

10 Conclusie en discussie 345

- 10.1 Conclusies trekken 345
  - 10.1.1 Antwoord geven op de hoofdvragen uit je onderzoek 346
  - 10.1.2 Presenteren van conclusies: een voorbeeld 349
- 10.2 Discussie en evaluatie 351
  - 10.2.1 Conclusies in breder perspectief 352
  - 10.2.2 Evaluatie van het onderzoeksproces 352
  - 10.2.3 Aanbevelingen doen 357
  - 10.2.4 Conclusie en discussie op een rij 359
- 10.3 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 360
- 10.4 Opdrachten 360

11 Een onderzoeksrapport samenstellen 365

- 11.1 Opbouw van een onderzoeksrapport 366
- 11.2 De hoofdtekst van een onderzoeksrapport 367
  - 11.2.1 Titelblad 367
  - 11.2.2 Samenvatting 368
  - 11.2.3 Inleiding en aanleiding 369
  - 11.2.4 Methode 371
  - 11.2.5 Resultaten 373
  - 11.2.6 Conclusies en discussie 375
- 11.3 Literatuurverwijzingen en bijlagen maken 376
  - 11.3.1 Literatuurverwijzingen in de lopende tekst 377
  - 11.3.2 APA-richtlijnen voor de literatuurlijst 379
  - 11.3.3 Tools voor het beheren van referenties 383
  - 11.3.4 Bijlagen 385

- 11.4 Een managementsamenvatting schrijven 387
- 11.5 Schrijftips 388
- 11.6 Presentatie en beoordeling 392
  - 11.6.1 Presentatie van het eindresultaat 393
  - 11.6.1 Rapporten beoordelen 394
  - 11.6.2 Voorbeeld: de Rhedense Sociale Dienst 396
  - 11.6.3 Status van wetenschappelijke publicaties 399
- 11.7 Belangrijkste gebruikte begrippen en hun betekenis 400
- 11.8 Opdrachten 401

concept